

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. дбн д-р Параскева Михайлова, Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания, БАН

на материали, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование’’.

4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Зоология).

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 92 от 18 ноември 2022 г. и в интернет-страница на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“ за нуждите на катедра “ЗООЛОГИЯ” към Биологическия факултет на Пловдивския Университет „П. Хилендарски”, участва един единствен кандидат, гл. ас. д-р Петър Стойков Бояджиев, катедра „Зоология“, Биологически факултет, ПУ „П. Хилендарски”.

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № РД – 21-334 от 15.02.2023г. на Ректора на Пловдивския университет „Паисий Хилендарски" (ПУ) съм определена за член на научното жури на конкурс за заемане на академичната длъжност ‘доцент’ в ПУ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки (Зоология), обявен за нуждите на катедра ЗООЛОГИЯ към Биологическия факултет при ПУ „П. Хилендарски“.

За участие в обявения конкурс е подал документи един единствен кандидат гл. ас. д-р Петър Стойков Бояджиев, катедра „Зоология“ Биологически факултет, ПУ „П. Хилендарски“. Представеният от гл. ас. д-р Петър Стойков Бояджиев комплект материали е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и включва следните документи: 1. молба по образец до ректора за допускане до участие в конкурса; 2. автобиография по европейски формат; 3. диплома за висше образование с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“ - оригинал с приложение; 4. диплома за образователна и научна степен „доктор“ - оригинал; 5. списък на научните трудове: 5.1. списък на научните трудове за „доцент“; 5.2. списък на научните трудове за „доктор“; 6. научни трудове (копия на публикациите); 6.1. списък на цитиранията; 7. справка за спазване на минималните национални изисквания; 7.1. справка за съответствие с допълнителните факултетни изисквания; 8. анотации на материалите по чл. 65. от ПРАСПУ (на български език) с разширена хабилитационна справка; 8.1. анотации на материалите по чл. 65. от ПРАСПУ (на английски език) с разширена хабилитационна справка; 9. самооценка на приносите; 10. декларация за оригиналност и достоверност на приложените документи; 11. удостоверение за трудов стаж;

12. документи за учебна работа: 12.1. справка - учебна работа; 12.2. справка - учебни помагала; 12.3. удостоверение - филиал „Любен Каравелов“ – Кърджали; 12.4. удостоверение - филиал – Смолян; 13. документи за научноизследователска работа: 13.1. удостоверения за участие в проект към фонд „Научни изследвания“ и „Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания“ (БАН); 13.2. удостоверения за участие в проект към фонд „Научни изследвания“ и „Институт за гората“ (БАН); 14. Документи, съобразно допълнителните изисквания на Биологически факултет (ПУ): 14.1. справка за защитили дипломанти; 14.2. справка за научните проекти; 14.3. справка за административната дейност; 15. други документи: 15.1. диплома за придобита специализация „Защита на природата“, към „Свободен факултет“ (ПУ); 15.2. заповед № 686/12.12.2018 г. за участие в подготовка на кандидатстудентска кампания на факултет „Състезание по Биология“, при ПУ „Паисий Хилендарски“; 16. комплект документи на хартиен носител от т.1 до т. 17 – 3 броя; 17. комплект документи от т. 1, 2, 5.1, 5.2, 7, 7.1, 8, 8.1, 9 (включително и тези от т. 4, 12.1, 12.2, 12.3, 12.4, 13.1, 13.2, 14.1, 14.2 и 14.3) на електронен носител - 8 броя.

Кандидатът, гл. ас. д-р Петър Стойков Бояджиев е приложил общо 31 научни труда: 23 научни разработки във връзка с конкурса за доцент и 7 разработки във връзка с получаването на научно – образователната степен „Доктор“, автореферат и е автор на глава от монографична разработка. Съавтор е на 3 учебни пособия. Приемат се за рецензиране следните материали: общо 23 научни труда, които са извън разработката на дисертацията и се отчитат при крайната оценка; 3 учебни помагала и 2 научно-изследователски проекти, независимо че в автобиографията е посочено участие в 12 проекта. Не се рецензират 7 научни труда по дисертацията и глава от монографична разработка, които са във връзка с разработката на дисертационния труд. Разпределението на научните трудове по съответни рубрики, в страната и в чужбина, е както следва: 11 в чуждестранни списания: *Zootaxa*, *Biologia*, *Revue Suisse de Zoologie*, *Spixiana* и др. и 12 в българското списание *Acta Zool. Bulgarica*, като всички статии са на английски език. Представени са и документи във вид на служебни бележки, удостоверения: за трудов стаж, за преподавателска заетост в два филиала на ПУ - в гр. Кърджали и гр. Смолян. Представени са и удостоверения за участие в два проекта, финансирани от ФНИ. Приложена е и диплома-специалист преподавател по „Природозащитно дело“. Д-р Бояджиев е участвал и в комисия за подготовка на състезание по Биология за ученици от 10-12 кл. -“Пътешествие в биологията”

Представеният от гл. асистент. д-р Петър Бояджиев комплект материали е в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ.

2 . Кратки биографични данни на кандидата

Д-р П. Бояджиев е роден през 1968 г. През 1991г. завършва средно специално образование в гр. Пловдив. През 1991г. завършва магистратура в Пловдивския университет, със специалности: биология, екология и опазване на природата. През 1992-1993г. е учител в основно училище „Братан Шукеров“, с. Манастир, Пловдивска област. От 1995г. до момента работи в Пловдивски университет “Паисий Хилендарски”, катедра „Зоология“ при Биологическия факултет, като през 1995 г. е „хоноруван асистент“ по Зоология на безгръбначните. В катедрата по „Зоология“ на Биологическия ф-т при ПУ минава неговото кариерно развитие от асистент, старши асистент и главен асистент по Зоология на безгръбначните, извежда лабораторни и теренни упражнения по тази и други специалности в областта на Зоологията. През 2005 г. защитава успешно дисертационен труд с научна специалност „Ентомология“ /01.06.14/, озаглавен „Еулофидната фауна (Hymenoptera, Chalcidoidea, Eulophidae) на Родопите“. Ползва добре английски и отлично руски език.

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Оценка на учебно-педагогическата дейност

Д-р П. Бояджиев има 27г. активна преподавателска дейност в Биологическия факултет на ПУ, като 20 г. и 6 месеца е главен асистент във факултета. Извеждал е лекции и лабораторни занятия по дисциплините „Зоология на безгръбначните“, „Етология“, „Зоологични обекти във фармацевтичните биотехнологии“, „Биологични основи на поведението“, „Методики за събиране и обработване на зоологически материали“, „Протозойни паразити по човека и животните“, „Медицинска ентомология и акарология“ и „Животинско разнообразие“, за които разработва лекционни курсове и презентации, представяни на студентите като електронни файлове за самоподготовка. Съавтор е на три учебни помагала по направлението. Преподава на студенти от програмата „Бакалаври“, като през последните 5 години неговата преподавателска дейност се изразява както следва: през 2017- 2018 г. чете лекции и води теренни упражнения по 6 дисциплини, общо 419 ч. През 2018-2019 има общо 486 ч. по 6 дисциплини. През 2019-2020 води лекции и упражнения по 5 дисциплини, общо 361 ч. През 2020-2021 чете лекции и води упражнения по 6 различни дисциплини, общо 565 ч. А през 2021-2022 има обща натовареност с лекции и упражнения 521 ч. също по 6 дисциплини. Всичките лекции и упражнения по посочения по-горе брой дисциплини са в областта на Зоологията. През последните 5 години е преподавал и на магистри, програма „Биоразнообразие, екология и консервация“ на 2 различни свободно избираеми програми на раздел „Зоологически материали“. Водил е лекции и упражнения на магистри от програма „Паразитология“ на 4 дисциплини на разделите „Ентомология“ и „Акарология“. Изложените данни

сочат високата учебно-педагогическата натовареност на кандидата в Биологическия ф-т на ПУ. Освен активна преподавателска дейност във факултета на ПУ, кандидатът е извеждал лекции и упражнения във филиалите на ПУ в гр. Кърджали и гр. Смолян по програма „Бакалавър“ по дисциплините „Етология“ /30ч. лекции и 15 ч. упражнения/ и „Биологичен контрол“ с хорариум 30/15 лекции/упражнения. Кандидатът има участие и в подготовка на кандидатска студентска кампания.

Д-р П. Бояджиев е не само много добър преподавател, но и под негово ръководство и съръководство 11 млади специалисти – дипломанти успешно защитават своите дипломни разработки. Пет от тях разработват дипломни работи в областта на Зоологията. Необходимо е да се отбележи, че д-р П. Бояджиев е и съавтор на три учебни помагала в областта на Зоологията. Едното от тях е публикувано в изд. на ПУ, гр. Пловдив, а другите две в изд. „Просвета Плюс“, София. Със своята активна учебна и педагогическа дейност кандидатът съдейства за развитието не само на специалността Зоология в ПУ, но и за изграждането на млади специалисти в тази област. Д-р Бояджиев предава успешно своите знания и умения на бъдещи млади специалисти-зоолози, които с желание да работят за изучаване и опознаване на животинското разнообразие в нашата страна.

Оценка на научната и научно- приложната дейност на кандидата

От представените на английски език 23 труда, д-р Бояджиев е на първо място в 8 научни разработки, в 4 е на второ, в 5 на трето, като в останалите е на 4-то и други места. Разработките му са реферирани и индексирани в световно известни бази данни с научна информация на Web of Science и Scopus, с общ импакт фактор: 9,073 и общ SJR: 6,679. Представените за конкурса научни статии са в съавторство и всички са на английски език. Справката за съответствие на минималните национални изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за прилагането му показват: **показател 1** - успешно защитена дисертация за ОНС „доктор“ - **50 т.**; **показател 3-4** – 8 научни статии в издания, реферирани в Web of Science и Scopus. Две от работите са в квантил Q2 /20X2= 40/, 4-ри в квантил Q3 /15X 4 = 60/ и 2 в квантил Q4 /12 x 2 = 24/ общо **124 т.**; **показател 7** – 15 научни публикации, реферирани в Web of Science и Scopus с квантил Q3 /15X10 = 150/ и с квантил Q4 /12X5 = 60/ общо **210 т.**; **показател 11** – цитирания: 2 X 40= **80т.** Както се вижда от направената справка, д-р Бояджиев не само покрива, но и надхвърля изискванията на ЗРАСРБ, като вместо изискуемите **400 т.** представя доказателства за **464 т.**

Научната дейност на кандидата е изцяло концентрирана в областта на обявения конкурс. Разработва интересна в теоретично и практично отношение група насекоми от разред Ципокрили (Hymenoptera). Разработките му могат да се обособят в няколко направления: **таксономия, фаунистика и екология.** Научните приноси в тези насоки са резултат на теренни

изследвания, подробни лабораторни анализи и детерминиране на събрания материал, като разработките му са съвместно с утвърдени специалисти в групата. За реализирането на тези направления на изследване, кандидатът усъвършенства и методите на събиране и анализ на материала, описани в статия, публикувана в чуждестранно списание - *Revista Brasileira de Entomologia* /статия № 4/. Представените от кандидата усъвършенствани методични разработки позволяват детайлен анализ на отделни морфологични белези на изследваните насекоми, особено важно за тяхното правилно идентифициране. Оригинален принос на кандидата са установените 5 нови за науката вида от България и Турция от родовете *Stepanovia*, *Entedonomphale* на разред Ципокрили /Hymenoptera/. Описанията са направени съобразно Международния кодекс на зоологическата номенклатура, като са съпроводени с добре изготвени оригинални снимки /статии № 1, 2, 3, 6, 23/, като в някои случаи са представени и оригинални снимки от сканиращ електронен микроскоп /статия № 3/. Публикациите съдържат и подробни данни за съотношенията между отделни морфологични структури. Описанията са с водещи специалисти в групата и са публикувани в реномирани таксономични списания, като *Spixiana*, *Revue Suisse de Zoologie*, *Biologia* и др. Диагнозата на видовете е добре очертана, като се посочват разликите с близките на тях видове. Разработени са и оригинални определителни таблици, в които се включват описаните от него нови видове. Проведени са таксономични ревизии на два вида ципокрили от сем. *Eulophidae* с представяне на оригинални снимки и важни таксономични белези, като разработката е публикувана в специализираното таксономично списание *Zootaxa* /статия № 20/. Описват се мъжки на *Neotrichoporoides bulgaricus* Graham, 1987 (Hymenoptera, *Eulophidae*). и е направено преописание на женските на вида /статия № 22/. Кандидатът има и значителен фаунистичен принос. Установени един нов род от сем. *Eulophidae*, 12 вида от сем. *Eulophidae* и 2 вида от сем. *Encyrtidae*, нови за фауната на България. Разгледани са 17 нови асоциации „гостоприемник-паразитоид“. Приносен характер има и установения от сем. *Eulophidae*, нов вид за Неарктика, два вида *Eulophidae*, нови за Турция /статия № 21/. В резултат на задълбочени проучвания на сем. *Eublepharidae* от Босна и Херцеговина е установен нов за тяхната фауна вид -*Baryscapus transversalis* Graham /статия № 7/. Фаунистичните изследвания на кандидата са съпроводени с данни за разпространението и екологията на видовете (фенология, съотношение между половете, доминантни видове и др.). Проучен е детайлно яйчния паразитоид на боровата процесия в насаждения на черен бор /статия № 8/. Значителен приносен характер имат резултатите от проучванията на паразитоидните комплекси. В резултат на детайлен анализ на паразитоидния комплекс на пеперуди и двукрили насекоми са установени съответно 4 вида ципокрили от сем. *Eulophidae*, и 11 вида паразитоидни вида /статии № 9, 10/. Разглеждайки взаимоотношенията пара-

зит-гостоприемник се съобщават нови за България паразитоиди и нов за фауната ни гостоприемник /статии № 11,12,13,14,15,16/. Паразитоидни комплекси са изследвани и от Босна и Херцеговина /статия № 16/. Проучени са структурата и числовото съотношение на паразитоидни съобщества, отгледани от гали, като е обсъдена и анализирана връзката между тези съобщества с някои фактори на средата /статия № 18/. Фаунистичните изследвания на кандидата, заедно с резултатите относно разпространението на видовете, някои екологични данни и резултатите от лабораторните анализи са оригинални, с фундаментален и научно-приложен характер, които допълват знанията относно биологията на видовете на изследваната група насекоми.

Изследванията на кандидата намират широк отзвук всред научната общност, като общо се съобщават за 40 намерени цитирания. Цитиранията са в списания с импакт фактор и съответно квартали /Q/ от 1- до 4 /Zookeys, Biological Control, Journal of Pest Science, Environmental Entomology и др./.

4. Оценка за личния принос на кандидата

Представените разработки на кандидата са колективни, което позволява всестранното разглеждане на определен зоологичен проблем. Въз основа на представения анализ в рецензията считам, че д-р П. Бояджиев покрива изискванията на чл. 24 от Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за прилагането му, както и Допълнителните изисквания на Биологическия факултет за развитие на академичния състав в ПУ. Той е утвърден преподавател и изследовател, с ясно очертан педагогически профил в областта на Зоологията и оригинална научно изследователска дейност при изучаване на насекоми от разред Ципокрили /Hymenoptera/. Неговите изследвания намират отзвук всред научната общественост и имат важно значение за изучаване на биоразнообразието на ципокрилите.

5. Критични бележки и препоръки

В автобиографията на кандидата представените данни относно броя на научните статии, броя на проектите и цитиранията са в несъответствие с този брой, представен в документите на кандидата. Той е значително по-голям в автобиографията на кандидата.

Не е представена информация в какви национални и международни конференции, симпозиуми и конгреси е участвал, макар че в автобиографията общо е съобщено, че участва в 12 научни форума.

Ще си позволя да препоръчам на кандидата в бъдеще да приложи в своите изследвания молекулярно-генетични методи - митохондриална и ядрена ДНК, което е важно не само за таксономични разработки, но и за проследяване филогенетичните връзки между видовете. Интерес представлява и проследяването на изменчивостта от близки и далечни популации на определен вид от разред Hymenoptera, с което ще може да се проследи диференциацията му в неговия ареал.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. асистент д-р П. Бояджиев отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния Правилник на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове /23/, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и академичната длъжност гл. асистент. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание като представителна част от тях /11 бр./ са публикувани в списания, издадени от международни академични издателства. Теоретичните му разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа.

Постигнатите от гл. асистент д-р Петър Бояджиев резултати в учебната и научно-изследователската дейност, напълно съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Биологическия факултет при ПУ, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове, анализ на тяхната значимост и съдържащи се в тях научни и научно-приложни приноси, намирам за основателно да дам своята висока положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад-предложение до Факултетния съвет на Биологическия факултет за избор на гл. асистент д-р Петър Бояджиев на академичната длъжност „доцент“ в ПУ „Паисий Хилендарски“ по област на висше образование Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.3. Биологически науки, професионално направление ЗООЛОГИЯ.

27.03.2023 г.

Рецензент:

Проф. дбн д-р Параскева Михайлова